

قراردادي (د کارکوونکو په گډون، مگر دا چې لاندې بل ډول تشرېح شوې وي) له لاندې عمومي شرايطو سره موافق دي:

1. د پلي کولو ساحه او وړتيا
دا د قرارداد عمومي شرايط د ډنمارک د کډوالو ټولنې ("DRC") ته د قرارداد له لوري پر چمتو شويو ټولو توکو او خدماتو باندې پلي کېږي. له دې وروسته DRC او قراردادي په جلا توګه د «طرف» په نامه او په ګډه سره د «طرفین» په نامه یادېږي. د قرارداد دا عمومي شرايط د DRC او قراردادي تر منځ د هر ډول قرارداد مهمه برخه جوړوي او ښايي د پېرودنې په غوښتنه (PO) کې اضافي شرايط او ضوابط زيات شي او يا دا چې قراردادي ته يو جلا هوکړه لیک (قرارداد) ترتيب شي. دا نسخه 2021 کال د ډسمبر په 1 نېټه خپره شوې او ټولې مخکينۍ نسخې منسوخوي. نشو کولای د DRC له لوري هېڅ ډول اضافي شرايط او ضوابط د منلو وړ وګڼو، مګر دا چې DRC يې په ښکاره توګه په کتبي ډول د هغې منل تاييد کړي. وروسته له دې "تفاهم لیک" هغه قرارداد ته ويل کېږي چې د DRC او يو بل قراردادي بنسټ (لکه: ډونر) سره شتون لري.
2. د اړخونو حقوقي اهليت
قراردادي به د DRC په سره په اړيکه کې د يو خپلواک حقوقي بنسټ په توګه وګڼل شي. پرسونل، کارکوونکي او فرعي قرارداديان به هېڅ ډول د DRC کارکوونکي يا استازي نه ګڼل کېږي او د هېڅ ډول هغه امتيازونو ترلاسه کولو مستحق نه دي چې DRC يې خپل کارکوونکو ته ورکوي. قراردادي د DRC د همکار په توګه نه ګڼل کېږي او ځان بايد داسې معرفي نکرې.
3. د قراردادي پاملرنيزه دنده
قراردادي بايد د خپلو کارکوونکو او پرسونل روغتيا، خونديتوب، او امنيت ساتلو دنده په ځان ومنې او د هغې ساتلو لپاره ټول اړين اقدامات ترسره کړي. دا پاملرنيزه دنده يوازې د قراردادي مسووليت دی او قراردادي مني چې د دې پاملرنيزې دندې له سرغړونې څخه د راپورته شوي هر عمل په اړه DRC هېڅ ډول مسووليت نه لري.
4. د کارکوونکو په اړه د قراردادي مسووليت
قراردادي د خپلو کارکوونکو د مسلکي او تخنيکي وړتيا مسووليت پر غاړه لري او تر دې قرارداد لاندې به د کار لپاره باورې کسان وټاکي، هغه کسان چې په ګټوره توګه دا قرارداد پلي کوي، سيمه ييزو دودونو ته احترام کوي او تر ټولو لوړ اخلاقي معيارونه مراعاتوي. قراردادي مني چې په دې قرارداد کې ټول ټاکل شوي کارونه به په مهارت، پاملرنه، احتياط، موثريت او اقتصادي توګه ترسره شي چې د منل شويو مسلکي معيارونو سره سمون ولري.
5. سپارنه
قراردادي نه بايد پرته د DRC له وړاندې اخيستل شوي رضاييت څخه، قرارداد يا يې يوه برخه، يا تر دې قرارداد لاندې د قراردادي هر يو له حقوقو، دندو يا مکلفيتونو څخه يو بل دريم اړخ ته وسپاري، ولېږدوي يا يې په وثيقه کې کېږدي. د دې قرارداد هېڅ يوه ماده يا دا عمومي شرايط نه شي کولای چې د DRC پر وړاندې خنډ شي تر څو يوه بل درېيمې اړخ ته د دې قرارداد حقوق، دندې يا مکلفيتونه ولېږدوي.
6. د فرعي قرارداد تړون
- 6.1 که چېرې قراردادي د فرعي قرارداديانو خدماتو ته اړتيا ولري، بايد د ټولو فرعي قرارداديانو لپاره د DRC له لوري له وړاندې اخيستل شوې لیکلې منظوري ترلاسه کړي، د دې منظوري څخه به پرته له دليل څخه مخنيوی ونشي.
- 2.6 د هر ډول فرعي قرارداد شرايط بايد د DRC سره د قرارداد له شرايطو سره سمون ولري. د DRC په وسيله د فرعي قراردادي تاييد يا رد، قراردادي ته دا حق نه ورکوي چې د قرارداد په ترسره کولو کې د خنډولو ادعا وکړي او همدارنګه، قراردادي د قرارداد هېڅ يو مکلفيت څخه نه معاف کېږي.
- 6.3 DRC ښايي په لاندې دوو حالتونو کې له قراردادي څخه وغواړي چې يو فرعي قرارداد لغوه کړي: په هغه صورت کې چې د اړوند فرعي قراردادي کړنې يا غفلت د دې لامل وګرځي چې DRC د 21 فقرې سره سم قرارداد لغوه کړي. يا په هغه صورت کې چې د فرعي قراردادي په کنټرول کې بدلون منځته شي.
- 6.4 سربېره پر دې چې له دې فقرې سره سم قراردادي حق لري چې يو فرعي قراردادي ولري، د هر ډول فرعي قرارداديانو او د هغوی د کارکوونکو د کړنو او لنډپاريو مسووليت د قراردادي د خپلو کارکوونکو په څېر د قراردادي پر غاړه دی.
7. د توکو پېرودل
که په قرارداد کې د DRC له لوري د توکو پېرودل شامل وي؛ نو دا توکي يا په بشپړه توګه يا يې يوه برخه، مګر دا چې له هغې پرته په ښکاره مشخص شوي وي، بايد د ټولو اړوندو مالياتو (INCOTERMS 2020) له ورکولو وروسته په ټاکل شوي وخت او ځای کې وسپارل شي، مګر دا چې له هغه پرته بل ډول موافقه وړاندې شوې وي.
8. د قرارداد نه ترسره کول
- 8.1 په هغه صورت کې چې قراردادي و نه شي کولای ټول يا يوه برخه توکي يا خدمات په ټاکل شوې نېټه وسپاري، DRC قراردادي ته د قرارداد پلي کولو په خاطر له يوې اخطارې ورکولو وروسته او د هغوی نورو حقوقو يا حل لارو ته له زيان رسولو پرته کولای شي د لاندې يو يا څو حقوقو څخه کار واخلي:
- 8.1.1 ټول يا يوه برخه توکي يا خدمات له نورو سرچينو څخه چمتو کړي، چې په دې صورت کې به DRC قراردادي مجبور کړي تر څو په قرارداد کې له هوکړه شويو پيسو اضافي هر ډول لګښت ورکړي لکه د دې ډول تدارکاتو اداري لګښتونه؛
- 8.1.2 د ناوخته سپارل شويو ټولو يا يوې برخې توکو يا خدماتو نه منل؛
- 8.1.3 قراردادي ته د ورکړې وړ پيسو څخه د هرې ورځې خنډونې لپاره د پېرودنې د غوښتنې (PO) د قيمت 0.2 % معادل پيسو کمول د قرارداد له مجموعي قيمت څخه تر 10 % کمول («د حساب د تصفيې تاوانونه»); او يا
- 8.1.4 د قرارداد يوې برخې لپاره چې نه دی تکميل شوی د قرارداد باطلول يا لغوه کول.

8.2	DRC د هغه لگښتونو په اړه هېڅ ډول مسوولیت نلري چې قراردادي اخیستی دی او تسلیم کړي یې ندي او د هغې لگښتونو مسوولیت هم نلري چې قراردادي د توکو جوړولو په وخت کې مصرف کړي.	3.3.9	د پیسو ورکړه به د هغه تایید شویو انوایسونو او ټایم شیتونو د اصل پر بنسټ چې د قراردادي له لوري DRC ته استول شوي دي، د هغوی د ترلاسه کېدو ورسته د 30 ورځو په اوږدو کې ترسره شي.
8.3	په هغه صورت کې چې سپارل شوي خدمات یا د هغه یوه برخه د قرارداد له ځانگړنو سره سمون و نه لري، DRC یې د ردولو حق لري. د DRC له لوري د ردولو په صورت کې لاندې موارد د پلي کېدو وړ دي، مګر دا چې له هغه پرته په قرارداد کې بل ډول مشخص شوي وي:	9.4	هر کله چې د قراردادي کار او خدمات د ثابت فیس پر بنسټ چمتو کېږي، د فیس مجموعه له هغه مبلغ څخه عبارت ده چې په ټاکل شوي مهال ویش کې په نښه شوې ده:
8.3.1	تر هغه کچې چې په قرارداد کې د توکو ځانگړنې یاد شوې دي، په هغه صورت کې چې د توکو یا د هغه د برخو د اړتیا وړ کارونې شونتیا نه وي، قراردادي باید د DRC د غوښتنې پر بنسټ خراب یا ناسم توکي بدل کړي یا یوه بله حل لاره وړاندیز کړي او د قرارداد پیسې له هغه سره سمې راکمې کړي یا دا توکي یا خرابې برخې یې بېرته واخلې او هغه پیسې بېرته راوگرځوي چې د قرارداد پر بنسټ د دې توکو لپاره ورکړل شوې دي. د توکو د رغونې، بدلولو یا ردولو لگښت د قراردادي پر غاړه دی. هغه پیسې چې د 9 بند پر بنسټ د توکو لپاره ورکول کېږي د منلو په توګه نه ګڼل کېږي؛ یا	9.4.1	که فیس د قسط په ډول ورکول کېږي، د هر قسط ورکړه به د سپارلو وړ توکو یا خدماتو تر ترلاسه کولو پورې مشروطه وي چې له وړاندې ټاکل شوي دي؛
8.3.2	تر کومه ځایه چې په قرارداد کې د خدماتو ځانگړنې یاد شوې دي، قراردادي باید د وړاندې شویو خدماتو لپاره پرته له دې چې په DRC باندې اضافي لگښتونه وضعه کړي، اصلاحي کړنې وکړي. هر ډول اصلاحي خدمات چې د قراردادي له لوري چمتو کېږي له دې فقرې سره سمون لري او د لومړني کار په توګه حسابهېږي. په هغه صورت کې چې قراردادي اصلاحي کړنې ترسره نه کړي یا و نه مني، DRC به د قرارداد د تړون یا له نورو لارو څخه په ګټه اخیستنې، وړاندې شوي خدمتونه له ورته خدمتونو سره تصحیح یا بدل کړي او له داسې کړنې څخه پر DRC راغلی لگښت به له قراردادي واخلې او یا به په هماغه کچه د قرارداد له پیسو راکمې کړي.	9.4.2	د پیسو ورکړه به د DRC په وسیله د سپارلو وړ توکو یا خدماتو له منظوري او هغه تایید شویو انوایسونو او د اصل پر بنسټ چې د قراردادي له لوري DRC ته استول شوي دي، د هغوی د ترلاسه کېدو ورسته د 30 ورځو په اوږدو کې ترسره شي.
		9.5	که چېرې د قراردادي د انوایس هره برخه د DRC سره له شته معلوماتو سره په ټکر کې وي، DRC داسې تناقض ژر تر ژره له قراردادي سره په لیکلې بڼه شریکوي تر څو تناقض له منځه لاړ شي.
		9.6	DRC ژمنه ده چې د انوایس هغه برخه چې تناقض نه لري د موافقه شویو شرایطو سره سمه تادیه کړي.
		9.7	DRC دا حق لري تر څو هر وخت چې وغواړي هغه پیسې چې قراردادي له DRC څخه پورې دی، له فیس (او نورو پیسو څخه) چې DRC یې باید قراردادي ته ورکړي، راوگرځوي.
		9.8	که په ټاکل شوي مهال ویش کې په نښه شوي وي که نه، DRC کولای شي قراردادي ته د ورکړې وړ هر ډول پیسې تر هغه وخته وڅنډوي تر څو چې د قراردادي له لوري چمتو شوی کار یا خدمات په نهايي توګه تایید شي.
9.	د پیسو ورکړه	9.9	د قراردادي بشپړ قانوني نوم باید په هغه انوایس کې راغلی وي چې د دوی له لوري استول کېږي. هغه انوایسونه چې په نورو نومونو لېږل کېږي، یوازې د DRC له لوري د منلو په صورت کې د اجرا وړ دي.
9.1	DRC به د دې فقرې د موادو په پام کې نیولو سره، د توکو، خدماتو یا کار وړاندې کولو اړوند انوایس له تر لاسه کولو وروسته د ۳۰ کاري ورځو په اوږدو کې د قرارداد پیسې ورکړي، مګر دا چې له هغه پرته د اړخونو له لوري بل ډول موافقه شوې وي.	9.10	د لگښتونو او جبران د تادې صلاحیت به د DRC پر مخکینۍ منظوري پورې مشروط یا د قرارداد د هوکړه شوې بودیچې سره سم وي. ترسره شوي لگښتونه به یوازې د ټولو پیسو خلاصېدو او د رسید د اصل چمتو کولو په صورت کې ورکړل شي. هر ډول لگښتونه چې غوښتل کېږي باید په هغه اصلي اسعارو وښودل شي چې ورکړل شوي دي.
9.2	په هغه صورت کې چې قراردادي ټول کار یا خدمات له قرارداد سره سم ترسره کړي، قراردادي به د پیسو ورکولو ټاکل شوي مهال ویش سره سم خپل فیس ترلاسه کړي او دا مهال ویش به وټاکي چې داسې تادیه به د کار یا خدماتو د ورکړې د وخت پر بنسټ (د فیس پر بنسټ) یا د مشخص فیس (نړیواله بیه) پر بنسټ یا د دواړو له ترکیب څخه ورکړي. په هغه صورت کې چې قراردادي کار یا خدمات په وخت سره چمتو کوي، 9.3 فقره د پلي کولو وړ ده. که چېرې کار یا خدمات د ثابت فیس پر بنسټ چمتو کوي، 4.9 فقره د پلي کولو وړ ده. د 9 فقرې نور مواد په دواړو حالتونو کې د پلي کولو وړ دي.	9.11	دا د قراردادي مسوولیت دی تر څو هر ډول مالیات (پر ارزښت زیاتو شویو مالیاتو (VAT) په ګډون) یا اړونده ټولنیزو خدماتو باندې د پلي کولو وړ مقررات چې پر قراردادي، د هغه پر کارکوونکو او توکو او خدماتو باندې چې د قراردادي له لوري چمتو کېږي، ورکړي او په دې توګه قراردادي ضمانت کوي چې دا کار به په سمه توګه ترسره کوي او په راتلونکې کې به هم دوام ورکوي. هر کله چې DRC د اړونده پلي کوونکي وړ هر ډول قوانینو پر بنسټ (چې DRC د اړتیا په صورت کې او د ښه نیت پر بنسټ دا قوانین په نښه کوي) مکلف وي تر څو قراردادي ته د ورکولو وړ پیسو څخه مالیات را وگرځوي. په دې توګه قراردادي DRC ته صلاحیت ورکوي تر څو داسې ګرځونې ترسره کړي او ګرځول شوې پیسې اړونده مالیاتي ادارو ته وسپاري؛
9.3	کله چې د قراردادي کار یا خدمات په وخت سره چمتو کېږي:	9.12	هغه تادې چې تر دې فقره لاندې ترسره کېږي پر دې پورې مشروط دي چې قراردادي او د هغه کارکوونکي هغه کارونه او خدمات چې په دې قرارداد کې ټاکل شوي دي، په سمه او قناعت وړ توګه ترسره کړي. قراردادي موافق دی چې هر ډول لگښتونه، خرڅې، غوښتنې یا جریمې چې DRC یې د قراردادي د احتمالي ناتوانۍ یا پر دې قرارداد کې د ټاکل

شويو معيارونو پر بنسټ د کارونو يا خدماتو په وړاندې کولو کې د هغه د کارکوونکو د ناتوانۍ يا د دې قرارداد د نورو بالقوه مواردو څخه د سرغړونې په پايله کې ورسره مخ شوې ده پرته ورکړي. يوازې په دې 9.12 فقره کې، هر ډول محدوديت يا استثنا چې پر دې تفاهم ليک کې پر DRC د پلي کولو وړ ده، پر قراردادي به هم د پلي کولو وړ وي.

9.13 د قراردادي کاري ورځې او ساعتونه د قوانينو، سيمه ييزو دودونو او د دې قرارداد د الزاماتو پر بنسټ ټاکل کېږي. د سفر لپاره د چمتووالي او له سفر څخه د بېرته راگرځېدو ورځې او همدارنگه د شخصي رخصتېو ورځې (د هر لامل پر بنسټ) به د کاري ورځو په توگه نه گڼل کېږي، مگر دا چې په قرارداد کې له هغه پرته بل ډول موافقه ورباندې شوې وي.

9.14 قراردادي بايد تر پيسو ورکړې وړاندې، لاسليک شوي وييل يا پکينکليست چې وښيي سپارنه ترسره شوې، د خدماتو د بشپړولو تصديق يا د تايد هر بل سند چې په قرارداد کې هوکړه ورباندې شوې ده (هر يو چې اړوند وي) وړاندې کړي.

9.15 د قرارداد مجموعي قېمت يوازې هغه پيسې دي چې DRC مکلف دی د قرارداد پر بنسټ يې قراردادي ته ورکړي او دا پيسې به د هېڅ ډول بيا کتنې يا بدلون تابع نه وي.

10. د قرارداد بشپړتيا

قرارداد هغه وخت بشپړ گڼل کېږي چې د اړخونو له لوري ټول شرايط او ضوابط مراعات شوي وي او اړخونو ټول متقابل مکلفيتونه ترسره کړي وي. که چېرې قرارداد د يوه ټاکلي وخت لپاره د باور وړ وي، د قرارداد د وخت خلاصېدل پخپله هېڅ يو اړخ هم له هغه مکلفيتونو څخه نه ازادوي چې د وخت د خلاصېدو په نېټه بشپړ شوي نه وي.

11. ضمانت (ورنټي)

11.1 که په قرارداد کې د توکو پېرودل شامل وي:

قراردادي د توکو سپارلو پر مهال د سپارلو له نېټې څخه تر څلورويشتو (24) مياشتو پورې ضمانت ورکوي، چې د قرارداد پر بنسټ پېرودل شوي توکي د ټولو مهمو اړخونو څخه د داسې توکو له اړونده توليدوونکو ځانگړنو سره سمون لري، نوي دي او کارول شوي نه دي، د عادي کارونې په حالت کې د کيفيت، جنسيت او ډيزاين له اړخه هېڅ ډول نيمگړتيا نه لري او همدارنگه هېڅ درېيم اړخ پر دې جنس باندې ادعا نه لري، د هر ډول فکري مالکيت د حقوقو نقض کولو په گډون؛ او

11.1.1 ورنټي د ناوړه گټې اخيستني، بې احتياطه کارونې، ناسمې ساتنې او پاملرنې يا له قراردادي پرته د بل هر چا په وسيله د ناوړه گټې اخيستني څخه رامنځته شوي خرابوالي ته پوښښ نه ورکوي.

11.2 که په قرارداد کې د خدماتو وړاندې کول شامل وي:

11.2.1 قراردادي د خدماتو د منلو پر مهال ضمانت کوي چې د قرارداد پر بنسټ ټول خدمات له کيفيتي اړخه هېڅ ډول نيمگړتيا نه لري او د قرارداد له شرايطو سره سمون لري.

11.2.2 قراردادي DRC ته ضمانت ورکوي چې بل هېڅ داسې قرارداد يا نور محدوديتونه او مکلفيتونه نه لري چې له دې قرارداد سره سمون و نه لري يا د قراردادي د دې قرارداد پر بنسټ د خدماتو له چمتو کولو سره په ټکر کې وي.

11.2.3 قراردادي ضمانت کوي چې ټول معلومات (د زده کړو يا کاري تجربو د جزيياتو او همدارنگه د جرمي مسووليت نه لرلو د ځواب شويو

استعلامونو په گډون چې د دې قرارداد لپاره اړين دي) چې د قراردادي له لوري چمتو کېږي او د هغه پرسونل نوم چې DRC ته وړاندې کېږي په بشپړه توگه سم دي او د DRC د غوښتنې پر مهال د دې معلوماتو اړوند اسناد چمتو کېږي؛

3.11 قراردادي ضمانت ورکوي چې په دې 11مه فقره کې راغليو ضمانتونو هره يوه څخه د قراردادي له لوري سرغړونه د دې قرارداد څخه اساسي نقض گڼل کېږي او د هغه د فسخه کولو لامل به شي.

12. تاوان ورکول

12.1 قراردادي بايد ټول هغه لگښتونه، تاوانونه، زيانونه، پورونه، مصارف او يا ادعاوې چې درېيم اړخونه يې د لاندې دلايلو له امله له DRC څخه غواړي، بېرته ورکړي:

12.1.1 د قرارداد په ترسره کولو کې د قراردادي، کارکوونکو يا د هغه فرعي قرارداديانو کړنې يا لنډپارې، د کارکوونکو د تاوان اړوند غوښتنو په گډون؛

2.1.12 نيمگړي محصولات؛ او

3.1.12 د قراردادي له لوري د دې قرارداد پر بنسټ چمتو شوي لاندې توکي: د اختراع گانو يا وسايلو، د خپرولو د حق لرونکو توکو يا نورو فکري مالکيتونو د غير قانوني کارونې څخه راپورته شوې هر ډول ادعاوې لپاره بايد قراردادي تاوان ورکړي. د دې قرارداد پر بنسټ د قراردادي مسووليت يوازې د قراردادي د بېمو پر شرايطو پورې نه محدودېږي.

13. بيمه او مسووليت

13.1 قراردادي به لاندې بيمې چمتو کړي او د بيمې د هر ډول تمدید په گډون به يې د قرارداد د وخت په اوږدو کې وساتي:

13.2 د مالکيت اړوند ټولو خطرونو پر وړاندې بيمه او هر ډول وسايل چې د قرارداد ترسره کولو لپاره کارول کېږي.

13.3 خپلو کارکوونکو ته چې د دې قرارداد پر بنسټ د کار پر مهال ټپي، معلول يا مړ شي، د تاوان د ورکړې بيمه چمتو کړي.

13.4 د مسووليت بيمه، هغه پيسې دي چې د مرگ، ټپي کېدو او د دې قرارداد د پلي کولو له امله د توکو د ورکېدو يا خرابېدو په اړه د درېيمې اړخونو له لوري د ادعا لپاره بسنه وکړي. قراردادي بايد ډاډه شي چې دا شرايط پر استازو، کارکوونکو يا فرعي قرارداديانو باندې چې تر دې قرارداد لاندې کار کوي، هم د پلي کېدو وړ دي.

13.5 روغتيايي لگښتونه، د غاښونو زيانمنېدو لگښتونه يا وطن ته د راستنېدو پر مهال چې قراردادي کارکوونکي د قرارداد پر بنسټ د کار يا خدماتو چمتو کولو يا په قرارداد پورې اړوندو سفرونو پر مهال له پېښو يا ناروغيو سره مخ کېږي، لگښتونه ورکوي.

13.6 د فرعي قراردادي درلودو په صورت کې، قراردادي مسوول دی چې خپله مسلکي بيمه ولري چې پيسې يې تر فرعي قرارداد لاندې د چمتو شويو خدماتو له پيسو سره مساوي دي، مگر دا چې د قرارداد په ځانگړو شرايطو کې له هغه پرته بل ډول ټاکل شوي وي.

13.7 هر وخت چې DRC غوښتنه کوي، قراردادي مکلف دی چې DRC ته د بيمې اړين اسناد، چې تر دې فقره لاندې ورته اړتيا ده، چمتو کړي.

14. په گروي اېښودل

قراردادي نه بايد هغه پيسې، چې بايد قراردادي ته ورکړل شي يا د کار ترسره کولو يا د دې قرارداد پر بنسټ د توکو يا خدماتو چمتو کولو وروسته قراردادي ته ورکول کېږي، د گروي، ضمانت يا د گروي نورو ډولونو په توگه وکارول شي او يا ترې د قراردادي پر وړاندې د هر ډول غوښتنو د مساوي کولو لپاره وکاروي او يا بل چا ته د داسې يوه کار اجازه ورکړي.

15. هغه وسایل چې د DRC له لوري قراردادي ته ورکول کېږي

د هر ډول توکو یا وسایلو مالکیت چې د DRC له لوري قراردادي ته د دې قرارداد پر بنسټ د هر ډول مکلفیت ترسره کولو په موخه ورکول کېږي باید د DRC په مالکیت کې پاتې شي. داسې وسایل د قرارداد له پای ته رسېدو وروسته یا هغه وخت چې قراردادي هغه ته نوره اړتیا نه وي، باید د DRC ته راوگرځول شي. DRC ته د راگرځولو پر مهال، دا وسایل باید له عادي زېږښت پرته په هماغه حالت کې وي چې قراردادي ته ورکړل شوي وو او د ورکېدو، تخریب یا له کچې ډېر زېږښت په صورت کې چې له عادي زېږښته پورته وي، قراردادي مسوول دی چې DRC ته یې تاوان ورکړي.

16. فکري مالکیت او د مالکیت نور حقوق

16.1 له هغه حالتونو پرته چې د قرارداد په ځانګړو شرایطو کې په لیکلې بڼه واضح کېږي، ټول فکري مالکیتونه او د مالکیت نور حقونه لکه د ثبت حق، د خپرولو او د په محصولاتو پورې اړوندو سوداګریزو نښو د خپرولو حق، پروسې، اختراع ګانې، اندونه، معلومات یا اسناد او نور هغه توکي چې قراردادي د قرارداد پر بنسټ د DRC ته جوړ کړي دي او هغه توکي چې په مستقیمه توګه په قرارداد پورې اړوند دي یا د دې قرارداد په پایله یا ترسره کولو په اوږدو کې تولید، چمتو یا راټول شوي وي، له DRC سره خوندي دي. قراردادي تصدیقوي او موافق دی چې داسې محصولات، اسناد او نور توکي له هغه توکو څخه عبارت دي چې د DRC لپاره چمتو شوي دي.

16.2 که په داسې فکري مالکیت یا د مالکیت نورو حقوقو کې هغه حقوق شامل وي چې د دې قرارداد پر بنسټ د قراردادي تر مکلفیت وړاندې موجود وي یا دا چې قراردادي دا حقوق د دې قرارداد پر بنسټ له خپلو مکلفیتونو په خپلواکه توګه رامنځته کړي وي یا یې ترلاسه کړي وي، د DRC پر داسې مالکیتونو باندې د هېڅ ډول مالکیت ادعا نه لري او قراردادي یوازې DRC ته د داسې فکري مالکیت یا د مالکیت د نورو حقوقو د دایمي کارونې یو جواز ورکوي تر څو له هغه څخه یوازې د قرارداد د موخو او د هغه له شرایطو سره سمه ګټه واخلي.

17. تبلیغات او د DRC له نامه یا رسمي لوګو څخه ګټه اخیستن

قراردادي باید د دې قرارداد له محتویاتو څخه د سوداګریزې ګټې اخیستنې یا دې ښوولو لپاره چې له DRC سره قراردادي اړیکه لري، د تبلیغاتو په توګه کار و نهخلي. همدارنګه قراردادي باید د DRC له نامه یا رسمي لوګو یا د DRC په نامه پورې اړوندو مخففاتو څخه د خپلې سوداګرۍ یا نورو چارو لپاره، د DRC له مخکینۍ اجازې پرته، کار و نهخلي.

18. محرمت

18.1 په سوداګرۍ، چارو، محصولاتو، سوداګریزو رازونو، پوهې، کارکوونکو، پېرودونکو او د اړخونو د اکمالوونکو (د دوی د فارمټ او ژبې په ګډون) پورې اړوند ټول معلومات د محرمو معلوماتو په توګه تعریف شوي دي، له دې وروسته به د «محرمو معلوماتو» په نامه یادېږي. اړخونه ژمنه کوي چې هېڅ ډول محرم معلومات چې اړخونو ته په هر ډول رسېږي، هغه که په مستقیم ډول وي یا غیر مستقیم، افشا نه کړي. همدارنګه اړخونه ژمنه کوي چې ټول محرم معلومات، چې هره یوه اړخ سره شریک شوې دي، یوازې د دې قرارداد پر بنسټ د توکو او یا خدماتو چمتو کولو په موخه وکاروي.

18.2 د دې فقرې احکام، د لاندې معلوماتو په اړه په دواړو اړخونو د پلي کولو وړ نه دي:

18.2.1 هغه معلومات چې د اړخونو د هېڅ ډول کړنې یا لنډپارې پرته عامه لاسرسي ته رسېږي؛

18.2.2 هغه معلومات چې د یوه درېیم اړخ له لوري د اړخونو د حقوقو په توګه دوی ته افشا کېږي؛ او/ یا

18.2.3 هغه معلومات چې د هېڅ یوه اړخ له لوري د محرمو معلوماتو له افشا پرته، د یوه اړخ له لوري رامنځته کېږي.

18.3 اړخونه تصدیقوي چې له دې فقرې څخه سرغړونه هره یوه اړخ ته د سملاسي او نه جبرانېدونکي زیان لامل کېږي چې د جبرانولو لپاره به یې مالي پېښماني ورکول بسنه و نه کړي. نو، که چېرې هر یو اړخ تر دې فقره لاندې له خپلو مکلفیتونو سرغړونه وکړي، د قرارداد بل اړخ به له دې سرغړونې خلاص وي، مګر دا چې د تخریب واقعي ثبوت وړاندې شي.

19. د معلوماتي ټکنالوژۍ (IT) امنیت او د معلوماتو ساتنه

19.1 قراردادي او DRC د دې قرارداد د ترسره کولو په اوږدو کې د انټي-ویروس سافټویر له وروستۍ ایډېټ شوې او په صنعتي کچه منل شوې نسخې څخه کار اخلي تر څو په هغه وسایلو کې چې د قرارداد په کار کې کارول کېږي، ویروسي سافټویر ولېږي او حذف کړي.

19.2 قراردادي او DRC ضمانت کوي چې د یوه کس پېژندنې هر ډول معلومات به د اروپايي اتحادیې د معلوماتو د ساتنې د عمومي مقررو (GDPR) (2016/679 (EU) مقررې)، د ډنمارک د معلوماتو ساتنې قانون (د 2018 کال د می میاشتې 23مې نېټې 502 شمېره قانون)، په GDPR پورې اړوندو نورو نویو قوانینو او هر ډول قواعدو او مقرراتو سره سم چې پر GDPR باندې د څارنیزو چارواکو له لوري صادرېږي، طی مراحل کړي.

20. ناڅاپي حالتونه او په شرایطو کې نور بدلونونه

20.1 د یوه ناڅاپي حالت د پېښېدو په صورت کې چې له امله یې قراردادي د قرارداد په وخت کې د هر ډول شوني ځنډ په ګډون د خپلو ټولو یا یوې برخې مکلفیتونو په ترسره کولو باندې نه توانېږي، قراردادي باید DRC ته د دې ناڅاپي حالت د لامل، اغېزو او شوني ځنډ له تشرېح سره پر وخت یوه لیکلې خبرتیا ولېږي. همدارنګه قراردادي باید د هرې پېښې، چې ښايي د قرارداد پلي کولو پر مهال مزاحمت رامنځته کړي، د ټولو بدلونونو په اړه DRC ته پر وخت خبر ورکړي. د داسې خبر یا خبرتیاوو ترلاسه کولو وروسته به DRC د اړتیا په صورت کې هغه کړنې ترسره کړي چې پر دې حالت کې مناسبې ګڼل کېږي چې ښايي د دې قرارداد پر بنسټ قراردادي ته د خپلو مکلفیتونو ترسره کولو لپاره د قرارداد غځول (تمديد) هم پکې شامل وي.

20.2 که قراردادي د ناڅاپي حالت رامنځته کېدو له امله و نه توانيږي چې د دې قرارداد پر بنسټ خپل مکلفیتونه په بشپړه توګه یا یې یوه برخه ترسره کړي، DRC دا حق لري چې په 21مه فقره «د قرارداد لغوه» کې د راغلیو شرایطو په پام کې نیولو سره قرارداد وځنډوي یا یې لغوه کړي. له دې استثنا سره چې په خبرتیا کې د دې حالت وخت د ډېرشو (30) ورځو پر ځای یوازې اووه (7) ورځې وي. په هر حالت کې، که قراردادي د دې ناڅاپي حالت له امله و نه توانيږي چې خپل ټول یا یوه برخه مکلفیتونه تر (90) ورځو کم وخت کې ترسره کړي، DRC دا حق لري چې قراردادي د خپلو مکلفیتونو په ترسره کولو کې ناتوانه وګڼي.

20.3 په دې ماده کې له ناڅاپي حالتونو (Force Majeure) څخه موخه د جګړې په ګډون (هغه که اعلان شوې وي که نه)، د ناڅاپي او نه مخنیوونکو طبیعي پېښو، بريد، انقلاب، بغاوت، تروریسم، توغندیزو بریدونو، د دښمن له لوري محاصره یا عین ماهیت او ځواک لرونکو حالاتو څخه عبارت دي، په دې شرط چې د دې حالتونو لامل د کنټرول وړ نه وي او د قراردادي د لنډپارې یا بې پروايۍ له امله نه وي. د دې

قرارداد پر بنسټ د قراردادي د مکلفیتونو ترسره کولو په اړه په هغه ساحو کې چې د DRC په بشردوستانه عملیاتو کې ګډون لري، د ګډون لپاره چمتووالی نیسي یا په داسې ساحو خپل فعالیتونه بندوي، قراردادي تصدیقوي او موافق دی چې د قراردادي د مکلفیتونو په ترسره کولو یا نه ترسره کولو کې هر ډول خنډ، په داسې ساحو کې د سختو شرایطو یا د نا امنیو پېښو د پېښېدو له امله، په یوازې توګه نه شي کېدای چې د یوه ناڅاپي حالت (Force Majeure) په توګه تفسیر شي.

21. د قرارداد لغوه

21.1 له هېڅ دلیل پرته د قرارداد یو اړخیزه لغوه یوازې د DRC حق دی. د قراردادي له لوري له هېڅ لامل پرته د قرارداد یو اړخیزه لغوه کولو په صورت، که چېرې DRC مناسبه وګڼي، هر کله چې وغواړي کولای شي دا قرارداد د 30 (دېرش) ورځنۍ لیکلې خبرتیا له ورکولو وروسته لغوه کړي.

21.1.1 د فرعي قرارداديانو د تفاهم لیک په صورت کې: په هغه صورت کې چې قرارداد کوونکي ارګان د قراردادي یا د هغه د هره یوه کارکوونکي د حذفولو غوښتنه وکړي، DRC کولای شي د یوې لیکلې خبرتیا په ورکولو سره قرارداد لغوه کړي. که چېرې د DRC او قرارداد کوونکي ارګان تر منځ تفاهم لیک اجازه ورکړي، قراردادي حق لري چې د قرارداد کوونکي بنسټ غوښتنو ته د قراردادي د حذفولو په اړه په لیکلې بڼه ځواب ورکړي.

21.2 هر اړخ کولای شي چې د یوه معلوم دلیل له امله ټول یا یوه برخه قرارداد لغوه کړي. د منځګړیتوب کړنو پیلول له لاندې 25.2 فقرې سره سم د قرارداد د لغوه کولو په معنی نه ګڼل کېږي.

21.3 د یوه ټاکلي دلیل له امله لغوه کول: د لاندې مواردو د پېښېدو په صورت کې، DRC کولای شي له هېڅ محدودیت پرته او نورو حقوقو یا د تاوان-حقوقو ته له زیان رسولو پرته چې د دې شرایطو پر بنسټ ټاکل شوي دي یا پرته له دې چې د نورو پیسو ورکړې ته مجبور شي (پرته له هغه پیسو چې DRC یې باید د قرارداد د لغوې له نېټې څخه مخکې ورکړي) دا قرارداد لغوه کړي:

21.3.1 که چېرې قراردادي یا د هغه کارکوونکي د دې قرارداد له یوه شرط څخه په دوامداره یا جدي توګه سرغړونه وکړي یا د دې قرارداد پر بنسټ د خدماتو او توکو په چمتو کولو کې یې کفایت نه وي؛

21.3.2 کله چې قراردادي یا د هغه کارکوونکي و نه توانېږي یا و نه مني چې د هغه خدماتو یا توکو وړاندې کولو په چاره کې چې قراردادي یې پر ترسره کولو باندې مکلف دی، د DRC رضایت ترلاسه کړي (په دې حالت کې DRC کولای شي توکي یا خدمات بشپړ کړي او لګښتونه یې پر قراردادي باندې واچوي)؛

21.3.3 د قراردادي د افلاس، پلور یا منحل کېدو په صورت کې یا په هغه صورت کې چې قراردادي د خپل شرکت مالکیت په قانوني ډول خپلو پوړیو ته وسپاري یا دا چې د قرارداد د لغوه کولو د مسوول په توګه یو استازی وټاکي (د پورته هره یوه مورد د پېښېدو په صورت کې، باید قراردادي سملاسي DRC ته خبر ورکړي)؛

21.3.4 کله چې قراردادي یا د هغه کارکوونکي په درغلیو، غیر اخلاقي کړنو، شدید ناوړه چلند یا کوم بل ناوړه عمل کې ښکېل شي چې (د DRC د معقول لیدلوري پر بنسټ) په شدید ډول د DRC ګټو یا د قرارداد پلي کولو ته زیان رسوي؛

21.3.5 که چېرې قراردادي یا د هغه کارکوونکي و نه توانېږي چې جوازونه، د فعالیت جوازونه او یا نور اسناد، چې د دې قرارداد ترسره کولو لپاره اړین دي، د قرارداد له لاسلیکولو وروسته په ټاکلې موده کې ترلاسه

کړي. د قرارداد ماهیت او پراختیا ته په پام سره DRC کولای شي قرارداد باطل کړي یا د قرارداد یوه برخه چې تر اوسه نه ده ترسره شوې، لغوه کړي؛

21.3.6 که چېرې قراردادي یا د هغه کارکوونکي د ناروغۍ، ټپي کېدو یا نورو لاملونو له امله و نه توانېږي چې تر پنځلس (15) څخه ډېرو ورځو کې د یوې دورې لپاره د قرارداد پر بنسټ خدمات وړاندې کړي، DRC دا حق لري چې د یوې لیکلې خبرتیا په وړاندې کولو سره قرارداد لغوه کړي (دا حکم د توکو د اکمال پر قرارداد د پلي کولو وړ نه دی)؛

21.3.7 کله چې قراردادي یا د هغه کارکوونکي په 30 – 46 فورو کې له بنسټیزو راغلیو عمومي شرایطو سره سم عمل و نه کړي؛

21.3.8 کله چې قراردادي یا د هغه کارکوونکي د GDPR له شرایطو (په 19.2 فقره کې راغلي) څخه سرغړونه وکړي.

21.3.9 په هغه صورت کې چې د DRC موخه یا مالي ملاتړ راکم شي یا فسحه شي، DRC کولای شي د یوې دېرش (30) ورځنۍ خبرتیا په ورکولو سره قرارداد لغوه کړي، مګر دا چې له هغه پرته په قرارداد کې بل ډول ټاکل شوي وي.

21.4 د لغوه کېدو پایلې: که چېرې د قرارداد د لغوه کولو زمینه رامنځته شي، DRC به د خپلو حقوقو په توګه لاندې انتخابونه ولري:

21.4.1 که چېرې قراردادي په قناعت وړ توګه قرارداد پلي نه کړي او DRC دغه کار په خپل مستقیم مسوولیت سره ترسره کړي، قراردادي به مکلف وي تر څو هغه ټول لګښتونه ورکړي چې DRC مصرف کړي دي؛

21.4.2 که چېرې DRC له یوه درېیمي اړخ سره د قرارداد د تړون له لارې کار ترسره کړي، قراردادي به مکلف وي چې هغه ټول لګښتونه ورکړي چې DRC ترسره کړي دي؛

21.4.3 د قرارداد د لغوه کولو په صورت کې به DRC د هغه ټولو لګښتونو د ترلاسه کولو مستحقه وي چې DRC د قراردادي د مکلفیتونو نه ترسره کولو له امله ورکړي وي؛

21.4.4 که چېرې د DRC موخه یا مالي ملاتړ راکم شي یا لغوه شي، DRC به د قراردادي هغه ټول لګښتونه ورکړي چې د قرارداد د لغوه کېدو د خبرپاڼې له ترلاسه کولو مخکې یې ترسره کړي دي.

21.5 د دې فقرې پر بنسټ که قرارداد د DRC له لوري لغوه شي، DRC قراردادي ته په هېڅ پیسو ورکولو باندې مکلف نه دی، پرته له هغه پیسو چې د توکو او خدماتو لپاره چې د قناعت وړ ډول او د دې قرارداد د ښکاره شرایطو سره سم او مخکې د لغوه کېدو خبرتیا څخه ترسره شوي وي. د قرارداد د لغوه کېدو په صورت کې، د DRC هر ډول تاوانونه، د واقعي یا تمې وړ هر ډول ګټې دې له لاسه ورکولو او قرارداد د دې لغوې د مستقیمو او پېښېدونکو زیانونو له امله به له هغه پیسو وګرځول شي چې د DRC له لوري ورکول کېږي.

21.6 په دې فقره کې راغلي شرایط تر دې قرارداد لاندې یا اړوندو قراردادونو نور حقوق یا د DRC د تاوانونو حق نه منسوخوي.

21.7 د دې قرارداد ټول مکلفیتونه، حقوق او دندې د قرارداد د لغوه کېدو له نېټې سره سم لغوه کېږي، مګر دا چې له دې پرته په قرارداد کې بل ډول تشریح شوي وي.

22. له حقوقو څخه تېرېدنه

د هره یوه اړخ له لوري د خپلو حقوقو نه کارول چې د دې قرارداد یا نورو اړونده قراردادونو پر بنسټ دوی ته ورکړل شوي، نه شي کېدای چې په دې توګه تفسیر شي چې داسې حقوق او اړونده تاوانونه د بل اړخ له لوري منع شوي دي او تر دې قرارداد لاندې هېڅ یو اړخ له خپلو مکلفیتونو څخه نه ازادوي.

23. غیر انحصاریتوب

DRC له قراردادي څخه د لږ تر لږه توکو یا خدماتو د پېرودنې په اړه هېڅ ډول مکلفیت نه لري او دا چې DRC حق لري چې هر وخت وغواړي له نورو سرچینو څخه په عین جنسیت، کیفیت او هغه کچه چې په قرارداد کې ټاکل شوي وي، خدمات او توکي ترلاسه کړي. مګر دا چې له دې پرته په قرارداد کې بل ډول تشریح شوي وي.

24. بایبیت (بقا)

په 2، 12، 16، 17 او 18 فقرو (حقوقی اهلیت، د تاوان ورکول، فکري مالکیت، تبلیغات او محرمیت) کې ټاکل شوي مکلفیتونه به د قرارداد په دې عمومي شرایطو کې د قرارداد په پای ته رسېدو، انقضا یا لغوه کېدو سره و نه درېږي.

25. د شخړو حل

25.1 د دوه اړخیزې مشورې له لارې د شخړې حل: اړخونه باید خپله ټوله هڅه وکړي چې د دوه اړخیزو مشورو له لارې د دې قرارداد پر بنسټ شخړې، اختلافونه یا ادعاوې یا له هغه څخه سرغړونه، لغوه یا بې باوري حل کړي.

25.1.1 که چېرې اړخونه وغواړي د یوې دوې اړخیزې مشورې له لارې یوه شخړه حل کړي، د شخړې د حل داسې یوه پروسه باید د شپېتو (60) ورځو په اوږدو کې وروسته تر هغې پای ته ورسوي چې د دوې اړخیزې مشورې له لارې د شخړې د حل پر بنسټ یو اړخ د بل اړخ لیکلې غوښتنه ترلاسه کړي.

25.1.2 دا ډول پخلاینه باید د نړیوالو قوانینو په اړه د ملګرو ملتونو کمیسیون د نافذې پخلاینې («UNCITRAL») سره سمون ولري، یا په نورو داسې لارو ترسره شي چې اړخونه په لیکلې بڼه ورباندې موافق وي.

2.25 د منځګړیتوب: د اړخونو تر منځ هر ډول شخړه، اختلاف یا ادعا چې د دې قرارداد یا د سرغړونې، لغوې یا انقضا په پایله کې رامنځته کېږي، باید د یوه اړخ له لوري د منځګړیتوب د نافذو قواعدو UNCITRAL سره سم منځګړیتوب ته راجع شي، مګر دا چې د پورته 1.25 فقرې سره سم د مشورې له لارې حل شي.

25.2.1 د منځګړیتوب ځای د ډنمارک په کپنهاګ کې د منځګړیتوب له انستیتوت څخه عبارت دی او هغه ژبه چې د منځګړیتوب په پروسه کې کارېږي، انګلیسي ده. د منځګړیتوب محکمه د جزایي زیانونو په اړه هېڅ ډول صلاحیت نه لري. سربېره پر دې، د منځګړیتوب محکمه به د ګټو د ورکولو په برخه کې هېڅ ډول صلاحیت و نه لري، مګر دا چې په قرارداد کې له هغه پرته په بل ډول په ښکاره ډول ویل شوي وي. اړخونه باید د منځګړي پرېکړه چې د دې منځګړیتوب په پایله کې صادرېږي، د دې شخړې، اختلاف یا ادعا لپاره د وروستۍ پرېکړې په توګه ومني.

26. بدلونونه

DRC لپاره به د دې قرارداد هېڅ ډول اضافي بدلونونه یا تعدیلات، غځوونې یا له هره یوه شرط څخه معاف کېدل یا د قراردادي هر ډول اضافي اړیکې د باور وړ او نافذې نه وي، مګر دا چې په دې اړه د قراردادي او DRC تر منځ یو بدلون لاسلیک شي.

27. پلټنې او ارزونې

27.1 قراردادي باید د قرارداد په اوږدو کې د قرارداد د نېټې له پای ته رسېدو یا لغوه کېدو څخه وروسته تر اوو (7) کلونو پورې د DRC د داخلي یا بهرني څېړونکي یا د DRC نورو باصلاحیته او مسلکي استازو یا اروپا کمیسیون، د اروپا د عامه څېړنې ادارې (EPPO)، د اروپا څېړونکې محکمې (ECA)، د اروپا د درغلۍ پر وړاندې د مبارزې ادارې (OLAF)،

ډونرانو یا ترلاسه کوونکو هېوادونو د چارواکو په وسیله د هر هغه انوايس د څېړنې اجازه ورکړي چې د DRC له لوري اجرا شوی دی.

27.2 DRC یا په 27.1 فقره کې د یاد شویو باصلاحیته بنسټونو استازي، د قرارداد په اوږدو کې یا د قرارداد پای ته رسېدو څخه اووه (7) کاله وروسته یا بې له لغوه کېدو وړاندې، هر کله چې وغواړي کولای شي د قرارداد اړوند د هر اړخ یا د قرارداد ورکولو پروسه، هغه مکلفیتونه چې د قرارداد پر بنسټ ترسره شوي دي او هغه قراردادي چارې چې په عمومي ډول د قرارداد په ترسره کولو پورې اړوند وي، وڅېړي.

27.3 قراردادي باید په کامله توګه او په وخت سره له داسې څېړنو او د پیسو له ورکړې وروسته ارزونو یا څېړنو سره همکاري وکړي. دا همکاري په دې معنی ده چې، قراردادي مکلف دی تر څو کارکوونکي او اړونده اسناد، چې د داسې موخو لپاره اړین دي، په مناسب وخت او تر مناسبو شرایطو لاندې وړاندې کړي او همدارنګه DRC او په 27.1 فقره کې راغلیو باصلاحیته بنسټونو استازو ته په مناسب وخت او مناسبو شرایطو کې د قراردادي ودانۍ ته د ننوتلو اجازه ورکړي تر څو دوی کارکوونکو او اړونده اسنادو ته لاسرسی ولري. قراردادي باید خپل استازي چې مدافع وکیلان، محاسبه کوونکي یا نور قراردادي سلاکاران پکې شامل دي، مکلف کړي چې له هر ډول هغه ارزونو، د پیسو له ورکړې وروسته ارزونو او څېړنو سره په مناسبه توګه همکاري وکړي چې د DRC یا په 27.1 فقره کې راغلیو باصلاحیته بنسټونو له لوري ترسره کېږي.

28. په کړنو (اقدام) کې محدودیت

اړخونه تصدیقوي او موافقه لري چې د دعوا لامل هغه وخت رامنځته کېږي چې په کړنو کې یوه سرغړونه رامنځته شي یا د پټو نیمګړتیاوو په صورت کې د دعوا لامل هغه وخت رامنځته کېږي چې له نیمګړتیا څخه زیانمن شوی اړخ خبر شي یا دا چې تمه کېږي د دعوا د لامل په ټولو عناصرو خبر شوی وي، یا د وړني څخه د سرغړونې په صورت کې د دعوا لامل هغه وخت رامنځته کېږي چې د پام وړ جنس وسپارل شي، پرته له هغه مواردو چې وړني د توکو، پروسې یا سیستم په راتلونکي چلښت کې هم شامله وي او د هر ډول سرغړونې د پوهېدو لپاره باید تر هغه وخته منتظر شو چې توکي، پروسه یا سیستم له قرارداد سره سم فعالیت ته چمتو کېږي چې په دې صورت کې د دعوا لامل هغه وخت رامنځته کېږي چې په عملي توګه په کړنلاره کې ستونزې رامنځته شي.

29. بنسټیز شرایط

قراردادي تصدیقوي او موافقه کوي چې لاندې له 30 – 46 فقرو څخه هره یوه د بنسټیز شرط په توګه پېژندل کېږي او دا چې د دې شرایطو له هره یوه څخه سرغړونه DRC ته دا حق ورکوي تر څو دا قرارداد یا له DRC سره هر بل قرارداد، سمدلاسه د یوې خبرتیا پر استولو سره لغوه کړي، پرته له دې چې پر DRC باندې د قرارداد د لغوه کولو له امله یا بل هېڅ ډول لګښت وضعه شي.

30. د بشر حقونو ته احترام

قراردادي باید ډاډه شي چې نه خپله قراردادي او نه د هغه فرعي قرارداديان، د بشر بنسټیز حقوق چې د اروپا د بشر د حقونو په کنوانسیون 1950 کې راغلي دي، د هغه د ټولو پروتوکولونو په ګډون، د ملګرو ملتونو نړیوالې معاهدې (Global Compact) له لس اصولونو او د بشر حقونو پورې اړوند نورو قوانینو څخه سرغړونه نه کوي.

31. د ګټو ټکر

د قراردادي په اړخ کې د ګټو هر ډول ټکر باید سمدلاسه د DRC سره شریک شي. قراردادي تاییدوي چې نه اوس او نه بې په تېر کې هېڅ ډول سوداګریزې، مسلکي،

شخصي او نورې ګټې نه درلودې (د نورو پرودونکو د استازیتوب په ګډون خو یوازې پر دې پورې محدود نه) چې په هر ډول یا هغه کچه چې د دې قرارداد پر بنسټ د قراردادي د مکلفیتونو ترسره کولو سره ټکر ولري. د دې قرارداد پر بنسټ د واقعي ګټو د هر ډول ټکر رامنځته کېدو په صورت کې باید قراردادي سمدلاسه له DRC سره دغه ټکر په لېکلي بڼه شریک کړي.

32. د لارښوونو سرچینې

قراردادي نه باید د دې قرارداد پر بنسټ له DRC بهر له هېڅ بنسټ څخه د خپلو ژمنو ترسره کولو لپاره لارښوونه وغواړي یا داسې لارښوونه ومني. که له DRC بهر هر بنسټ وغواړي چې د قرارداد پر بنسټ د قرارداد په کړنلاره باندې هر ډول لارښوونه یا محدودیت وتي، قراردادي باید سمدلاسه له DRC سره دا موضوع شریکه کړي او په دې برخه کې له DRC سره په بشپړه توګه همکاري وکړي. قراردادي د دې قرارداد پر بنسټ د خپلو مکلفیتونو ترسره کولو په اړه، باید هېڅ داسې کړنه ونه کړي چې ښايي د DRC پر ګټو ناخوښې اغېزې وکړي او قراردادي باید د دې قرارداد پر بنسټ خپل مکلفیتونه د DRC ګټو له بشپړې ساتنې سره او که قراردادي فرعي وي د قرارداد کوونکې ادارې د ګټو له بشپړې ساتنې سره ترسره کړي.

33. د فساد او درغلي سره مبارزه

قراردادي ضمانت کوي او ښيي چې په هېڅ ډول فساد کې چې د شخصي ګټو لپاره د ورکړل شوي ځواک څخه د ناوړه ګټې اخیستنې په توګه تعریف شوی دی، ښکېل نه دی او په راتلونکې کې به هم ښکېل نه شي. دا تعریف یوازې له عامه چارواکو سره په تعامل پورې نه محدودېږي او هغه فساد چې په عملي توګه پېښېږي او د فساد لپاره هڅه او همدارنګه هر ډول پولي او غیر پولي فساد پکې شامل دی. په دې تعریف کې د فساد ډولونه، چې لاندې په نښه شوي دي، شامل دي، خو یوازې په دې مواردو کې نه راتلونکي دي: د کار د اسانتیا لپاره پیسې ورکول، رشوت، د اغېزې لپاره ډالۍ، د پیسو بېرته ورکول (غیر قانوني جوړښت)، اړخ نیول، ډل بازی، قوم پالنه، اضافي پیسې اخیستل، اختلاس، له محرمو معلوماتو څخه ناوړه ګټه اخیستل، غلا او جعل لکه د اسنادو جعل او مالي یا تدارکاتي جعل. د هر ډول فساد وړاندیز ورکول، ژمنه کول او غوښتل یا منل - که مستقیم ډول وي یا غیر مستقیم - او د هر ډول فعالیتونو لپاره چې د DRC له لوري تمویلېږي، د انګېزې یا ډالۍ ورکړه، هر ډول غیر قانوني یا په فساد ککړ امتیاز، د قرارداد د امتیاز پرانېستلو، ورکولو یا ترسره کولو په ګډون. DRC نورو حقوقو ته له زیان رسولو پرته، دا حق لري چې له دې فقرې څخه د سرغړونې په صورت کې له قراردادي سره د DRC هر ډول قرارداد یا سوداګریزه اړیکه لغوه کړي او د خپلې اړتیا په صورت کې په دې اړه مدني یا جنايي اقدامونه وکړي. په دې صورت کې، DRC حق لري چې له دې فقرې څخه د سرغړونې په پایله کې راپورته شوي هر ډول تاوانونه له قراردادي څخه وغواړي او قراردادي ته د نورو پیسو په ورکولو مکلف نه دي. قراردادي موافق دی چې د دې فقرې څخه په سرغړونه د شکمنېدو او یا له دې فقرې څخه د سرغړونې په اړه له هرې سرچینې څخه د معلوماتو ترلاسه کولو په صورت کې، سمدلاسه یا د لسو ورځو په اوږدو کې DRC ته د c.o.conduct@drc.ngo ایمیل آدرس له لارې یا له لاندې لینک <https://drc.ngo/da/om-os/omdrc/code-of-conduct/> څخه د راپور ورکولو له لارې خبر ورکړي.

34. د قانون څخه پیروي

قراردادي باید له ټولو هغه قوانینو، احکامو، قواعدو او مقرراتو څخه چې د دې قرارداد پر بنسټ د ده د مکلفیتونو په ترسره کولو پورې اړه لري، پیروي وکړي. سربېره پر دې، قراردادي باید د DRC د اکمالوونکي ثبتولو په کړنلاره کې یاد شوي ټول مکلفیتونه پوره کړي چې قراردادي DRC ته د توکو یا خدماتو چمتو کولو لپاره

د په شرایطو پوره اکمالوونکي په توګه د ځان ثبتولو پر مهال منلي دي، مګر دا چې قرارداد یو فرعي قرارداد وي.

35. د کار قانون او کاري شرایط

قراردادي نه باید د کار نړیوال قوانین نقض کړي - چې په هغې کې لاندې شامل دي خو په هغې نه محدود کېږي - د کار او روغتیا خوندیتوب 1981 کنوانسیون د 2002 کال د پروتوکل په ګډون، د لږ تر لږه مزد د تنظیم 1970 کنوانسیون او د کار نړیوال سازمان د کاري ساعتونو کنوانسیونونه (ILO). او همدارنګه باید ډاډ ترلاسه کړي چې د ده هېڅ یو فرعي قراردادي هم له پورته مواردو څخه سرغړونه نه کوي. قراردادي او د ده هېڅ یو فرعي قراردادي نه باید د پلي کولو وړ د کار له سیمه ییزو قوانینو څخه سرغړونه وکړي. قراردادي او د هغه فرعي قرارداديان باید د خپلو کارکوونکو په کار ځای کې له هر ډول آزار او ځورولو، ناوړه ګټې اخیستنې یا فزیکي، شفاهي، جنسي یا رواني ګواښونو پر وړاندې ساتنه وکړي.

36. په کاري شرایطو کې تعصب نه کول

قراردادي ضمانت کوي چې نه خپله او نه یې فرعي قرارداديان د خپلو کارکوونکو تر منځ د نژاد، رنګ، جنسیت، ژبې، سیاسي لیدلوري یا نورو اندونو، ټولنیزې طبقې، ملیت یا ټولنیزو سرچینو، ملکیت، زیږون، د یوې اتحادیې غړیتوب درلودل، جنسي لېوالتیا، روغتيايي وضعیت، عمر، معلولیت یا نورو ځاني ځانګړنو پر بنسټ تعصب نه کوي. قراردادي ضمانت کوي چې هم قراردادي او هم د هغه فرعي قرارداديان، په کار پورې اړوند، له ګمارلو نیولې تر ویستلو او تقاعد پورې، تصمیمونه به یوازې د اړوندو او عیني معیارونو پر بنسټ ونیسي.

37. د تروریزم سره مبارزه

قراردادي نه باید له هغه کسانو یا بنسټونو سره چې په تروریزم پورې اړوند دي یا د حکومت تر بندیزونو لاندې دي، د هغه کسانو یا بنسټونو په ګډون چې په لاندې یوه لېست کې یاد شوي دي، معامله ولري یا هغوی ته سرچینې چمتو کړي. دا شرایط د ګټه اخیستونکو د جرمي نامسوولیت پورې اړوند نه دي.

(a) د هغه کسانو لېست چې د ملګرو ملتونو له لوري بندیز ورباندې لګېدلی او هغه کسان چې ځانګړی وضعیت لري <https://www.treasury.gov/resourcecenter/sanctions/sdn-list/pages/default.aspx>
(b) د ملګرو ملتونو د امنیت شورا لېست <https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sconsolidated-list>
(c) د اروپايي اتحادیې له لوري د تحریم شویو تروریستانو لېست: <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>
(d) د انګلستان د موخو عمومي لېست: <https://sanctionssearch.ofsi.hmtreasury.gov.uk/>

قراردادي باید د مالي ملاتړي له مقرراتو سره سم، د خپلو ټولو مهمو اشخاصو نومونه او د زیږون نېټه چمتو کړي ترڅو دوی په پورته ذکر شوي لیستونو کې وکتل شي.

که قراردادي د قرارداد ترسره کولو په اوږدو کې د قراردادي او هغه کسانو یا بنسټونو، چې په تروریزم کې ښکېل دي یا یې نوم په پورته یوه یا څو لېستونو کې شامل وي، له اړیکو خبریږي، باید سمدلاسه له DRC سره دا موضوع شریکه کړي.

- 38. د ماشومانو کار**
قراردادي ضمانت کوي چې هم قراردادي او هم د هغه هېڅ یو فرعي قراردادي د ملګرو ملتونو سازمان د ماشومانو حقوقو په کنوانسیون، د دې کنوانسیون د 32 مادې په ګډون (چې د هغه پر بنسټ یو ماشوم باید له هر ډول هغه کار څخه وساتل شي چې ده ته ګواښوونکی وي، یا یې د زده کړو خنډ ګرځي او یا د ماشوم جسمي، ذهني، روحي، اخلاقي روغتیا یا ټولنیزې ودې ته مضر وي) له ټاکل شویو حقوقو څخه په مخالفو فعالیتونو کې نه ښکېل کېږي.
- 39. ماینونه او وسلې**
قراردادي ضمانت کوي چې قراردادي، تر قراردادي لوړ شرکتونه (د شتون په صورت کې)، تر قراردادي لاندې یا اړوند شرکتونه (د شتون په صورت کې) یا د هغه فرعي قرارداديان:
- 39.1 د پرسونل ضد ماینونو یا د هغه د بنسټیزو برخو، چې د پرسونل ضد ماینونو د تولید لپاره کارول کېږي، په پلور یا تولید کې ښکېل نه دي؛ یا
- 39.2 په فعال یا مستقیم ډول د دودیزو، هستوي او نورو وسلو په اختراع، پراختیا، بسته‌بندی، تولید، ذخیره، سوداګرۍ کې په فعال او مستقیم ډول ښکېل نه دي.
- 40. استثمار یا جنسي ناوړه ګټه اخیستنې**
40.1 د قرارداد په دې عمومي شرایطو کې، د «جنسي استثمار» اصطلاح د جنسي موخو په پار د زیانمنېدو له وضعیت څخه د ګټې اخیستنې، له موقف څخه ناوړې ګټې اخیستنې او د ځواک تر منځ د اختلاف یا یوه کس له باور څخه د ګټې اخیستنې په پار، مالي، ټولنیزو یا سیاسي ګټو ته د رسېدو په ګډون د هر ډول کړنې یا اقدام په توګه تعریف شوی دی. په همدې توګه، د «جنسي ناوړه ګټې اخیستنې» اصطلاح پر هر ډول جنسي ګواښ باندې دې اخته کېدو په معنی دی چې د زور په وسیله یا ناسمو شرایطو پر بنسټ په جبر سره ترسره شوی وي.
- 40.2 قراردادي باید ټول اړین تدابیر ونیسي چې د دې قرارداد پر بنسټ د خدماتو وړاندې کولو پر مهال د کارکوونکو یا د هغه کسانو له لوري چې د قراردادي پر استازولي فعالیت کوي یا د قراردادي له لوري کنټرولېږي، د استثمار او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې مخنیوی وکړي.
- 40.3 د دې قرارداد له شرایطو سره سم، په رضایت پورې اړوند قوانینو په پام کې نیولو پرته تر اتلسو کلونو ښکته هر کس سره جنسي فعالیت به له هغه کس څخه د استثمار او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې په توګه وګڼل شي. سربېره پر دې، قراردادي باید د احسان یا جنسي فعالیتونو، یا په جنسي فعالیتونو کې د ښکېلېدو پر وړاندې، چې له یوه بل کس څخه د استثمار یا ناوړه ګټې اخیستنې په توګه ګڼل کېږي، د پیسو، توکو، خدماتو یا نورو با ارزښته وسایلو له ورکولو ډډه وکړي او د داسې کار له کولو څخه د خپلو کارکوونکو یا نورو هغه کسانو د راګرځولو لپاره ټول معقول اقدامونه وکړي چې د قراردادي له لوري کنټرولېږي.
- 41. DRC ته انډینې وېر خلک او کډوالو څخه استثمار او ناوړه ګټه اخیستنې**
41.1 قراردادي ضمانت کوي چې خپلو کارکوونکو ته امر کوي تر څو له هر ډول هغه کړنو څخه ډډه وکړي چې پر DRC باندې منفي اغېز ولري او له هر ډول فعالیت څخه چې د DRC له موخو او اهدافو یا د DRC له لواړو سره سمون و نه لري، ډډه کوي تر څو د DRC د انډینې وېر خلکو او کډوالو له خوندیتوب څخه ډاډ ترلاسه شي.
- 2.41 په دې توګه، قراردادي ژمنه کوي چې د خپلو کارکوونکو په وسیله DRC ته د انډینې وېر خلکو او کډوالو د استثمار او ناوړه ګټې اخیستنې د مخنیوي په برخه کې ټول شوني تدابیر ونیسي.
- 42. د انسان قاچاق او مدرنه غلامي**
قراردادي باید د انسان په قاچاق او له غلامۍ سره د مبارزې اړوند له ټولو نافذو قوانینو، لواړو، مقرراتو او کنوانسیونونو څخه پیروي وکړي او ضمانت کوي چې خپل پرسونل، کارکوونکو او فرعي قرارداديانو ته یې امر کوي چې د انسان په قاچاق یا جبري کار کې له ګډون څخه ډډه وکړي.
- 43. د استوګنیز چاپېریال ساتل**
43.1 قراردادي باید د قرارداد پر بنسټ ټول خدمتونه لږ تر لږه داسې ترسره کړي چې د استوګنیز چاپېریال له نظره دوامداره او ځواب ویونکي وي. نو، قراردادي باید له ټولو هغه قوانینو او مقرراتو یا نورو شرایطو څخه چې پر استوګنیز چاپېریال د دوی د فعالیت پر اغېزو پورې اړوند دي، پیروي وکړي. د استوګنیز چاپېریال ټول جوازونه، د معلوماتو په ثبت او محدودیتونو پورې اړوند اسناد باید ترلاسه شي.
- 43.2 قراردادي موافق دی چې د استوګنیز چاپېریال د ساتنې او ځواب‌وېنې ته د دوی د ژمنتیا پر بنسټ به د اکمالوونکو او فرعي قرارداديانو د ارزونې او ټاکلو لپاره مناسبې کړنلارې رامنځته کړي او هغه وساتي.
- 43.3 قراردادي موافق دی چې پر استوګنیز چاپېریال د خپلو محصولاتو او خدماتو اغېز به د دې محصولاتو یا خدماتو د کارولو په اوږدو کې څېړي او راکموي.
- 43.3 قراردادي موافق دی چې د سرچینو د ګټورتوب لوړولو او لګښت راکمولو لپاره به اړین تدابیر ونیسي.
- 43.5 قراردادي موافق دی چې هر ډول ضایعات به په هغه صورت کې چې د استوګنیز چاپېریال او تخنیکي اړخه مناسب دي، بیا وکاروي او ومومي.
- 43.6 قراردادي موافقت کوي چې د اوبو مدیریت پلان ولري ترڅو د اوبو ککړتیا او د هغې ضایعات کم کړي او د اوبو چرخش په هغه سیمو کې ډیر کړي چې په هغې کې د اوبو کموالی شتون لري (د نړیوال سیچینو انسټیټیوټ له لورې تعریف شوې سیمې).
- 43.7 قراردادي موافق دی چې د انرژۍ له سرچینو څخه د کار اخیستنې لپاره به یو د بدلېدو وړ پلان ولري.
- 44. د جوړونکي هیواد او ملیت قواعد**
44.1 د جوړونکي هیواد او ملیت د قواعدو پلي کولو په صورت کې، د ډونر د شرایطو پر بنسټ چې د هغه په وسیله د توکو یا حقیقي او حکمي کسانو په شرایطو پوره‌والی محدودیږي، قراردادي باید له دې قواعدو پیروي وکړي او د اړتیا سره سم اړین اسناد چمتو کړي تر څو د توکو جوړونکي هیواد او د حقیقي او حقوقي وګړو ملیت تایید کړي.
- 44.2 له دې مکلفیت څخه سرغړونه، د رسمي خپرېا له ورکولو ورسته د قرارداد د لغوه کېدو لامل کېږي. قراردادي مکلف دی چې د DRC زیانونه جبران کړي او DRC مکلفیت نه لري چې قراردادي ته نورې پیسو ورکړي.
- 45. د سرغړونې څخه د خپرې مکلفیتونه**
45.1 د DRC د قرارداد په دې عمومي شرایطو کې، د «سرغړونې شک» معنی د قرارداد د بنسټیزو شرایطو له 30 – 46 فقرو څخه د سرغړونې په اړه هر ډول باور یا حس دی، حتی که تایید شوی هم نه وي.

وروسته نافذ شي، د دې قرارداد پاتې ټول شرایط او ضوابط په بشپړه توګه نافذ او د باور وړ دي او تغییر شوی شرط به هم له دې سره سم تفسیر شي.

48. نافذ قانون

هغه ټول قراردادونه چې د اړخونو تر منځ کېږي، د ډنمارک تر قوانینو لاندې دي او د دې قانون پر بنسټ تفسیرېږي، پرته له دې چې د یوه بل قانون د ټاکلو حق یا د حقوقي اصطلاحاتو تر منځ ټکر ولري.

45.2 قراردادې باید د قرارداد د بنسټیزو شرایطو له 30 – 46 فقرو څخه د سرغړونې هر ډول شک یا معلوماتو په اړه څېړنه وکړي. که چېرې قراردادې د څېړنو توان و نه لري، باید له خپلو مکلفیتونو سره سم، چې د قرارداد د دې عمومي شرایطو د راپور په برخه کې تشریح شوي، راپور ورکړي.

45.3 که چېرې قراردادې و نه شي کړای چې د دې بنسټیزو شرایطو، یعنې له 30 – 46 فقرو څخه د سرغړونې شکمنې ادعاوې او د خپلو کارکوونکو، نورو هغه کسانو چې د قراردادې له لوري کنټرولېږي او یا په قراردادې پورې اړوندو فعالیتونو څخه د ناوړه ګټې اخیستنې شکمنې ادعاوې وڅېړي، یا ګله چې د سرغړونې داسې موارد په عمل کې رامنځته شي او قراردادې و نه شي کولای چې اړین اقدامات ترسره کړي، DRC حق لري چې قراردادې ته د خبرتیا په ورکولو سره، پرته له دې DRC کوم لګښت ورکولو ته مجبور شي، قرارداد لغوه کړي.

46. د سرغړونې په اړه د راپور ورکولو مکلفیتونه

46.1 داخلي راپور ورکونه: قراردادې باید خپل ټول کارکوونکي یا نور وګړي چې د قراردادې له لوري کنټرولېږي، دې ته مجبور کړي چې د دې قرارداد د بنسټیزو شرایطو یعنې له 30 – 46 فقرو څخه د سرغړونې اړوند د هر ډول معلوماتو یا شکمنو ادعاوو په اړه راپور ورکړي.

46.2 لومړنۍ راپور ورکونه: قراردادې باید د دې قرارداد د هر یوه بنسټیزو شرایطو یعنې له 30 – 46 فقرو څخه د سرغړونې اړوند په هر ډول معلوماتو یا شکمنو ادعاوو تر څېړېدو وروسته سمدلاسه DRC ته راپور ورکړي.

46.3 د پرمختګ راپور: د DRC د غوښتنې سره سم، قراردادې باید DRC ته د خپلو څېړنو د پرمختګ راپور ورکړي.

46.4 آخري راپور ورکونه: د څېړنو پای ته رسېدو وروسته، قراردادې باید DRC ته یو وروستی راپور چې د څېړنې جزئیات، د قراردادې له لوري ترسره شوي کړنې او د څېړنې پایلې پکې شاملې وي، چمتو کړي.

46.5 د څېړنو په ترسره کولو د نه توانېدو راپور: که چېرې قراردادې و نه شي کولای چې د قرارداد د بنسټیزو شرایطو یعنې له 30 – 46 فقرو څخه د سرغړونې معلومات یا شکمنې ادعاوې وڅېړي، قراردادې باید سمدلاسه DRC ته خبر ورکړي او دا دلیل په نښه کړي چې ولې په څېړنو کولو و نه توانېدل او همدارنګه قراردادې باید له DRC سره بشپړه همکاري وکړي تر څو DRC وکولای شي د دې قرارداد له عمومي شرایطو سره سمې اړینې څېړنې ترسره کړي.

46.6 د راپور ترلاسه کوونکي وګړي: قراردادې باید په دې فقره کې راغلي ټول راپورونه د DRC له امرونو سره سم د DRC کارکوونکو ته چې لاندې په نښه شوي دي، ولېږي:

(i) د DRC د همغږۍ مسوول: هغه کس چې په دې قرارداد کې ټاکل شوی دی؛ او

(ii) د DRC په مرکزي دفتر کې د سلوک او چلند د کړنلارې مسوول (c.o.conduct@drc.ngo)

46.7 قراردادې تاییدوي چې په دې فقره کې راغلي ټول راپورونه او اړونده معلومات، محرم معلومات دي.

47. د استثنا شرط

که چېرې د دې قرارداد هر یو شرط د یوې باصلاحیته محکمې له لوري غیر قانوني، بې باوره یا غیر-نافذ و ګڼل شي، دا شرایط باید د داسې محکمې له لوري له هغه قانون سره سم تغییر شي چې پر دواړو اړخونو نافذ دی او دا شرط به له تغییر